

NA STEZKY PRO VŠECHNY

Metodika bezbariérové průchodnosti naučných stezek
se zaměřením na **vozičkáře**

HANA MARŠÁLEKOVÁ

MILAN MARŠÁLEK

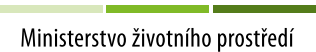
© V roce 2017 vydala 01/14 ZO ČSOP „Natura, quo vadis?“
© 2017 Grafika LVICE
Vytisknuto na recyklovaném papíře. Tiskněte prosím na recyklovaný papír.
Autoři: **Hana Maršálek** a **Milan Maršálek**
Kresba: **Eliška Surmová**
Fotografie: **Hana Maršálek**, **Radek Borovička**, **Archiv 01/14 ZO ČSOP**
Odborné poradenství: **Kateřina Novotná**, **Pražská organizace vozíčkářů**, z. s.
a **Emilie Pecharová**, **Fakulta životního prostředí ČZU v Praze**

Jsme základní organizací celostátního Českého svazu ochránců přírody. Jsme zřizovateli turistického oddílu Mladých ochránců přírody Ginkgo a provozovateli místního EkoCentra v Domě na Praze 10. Naše organizace zaštiťuje dobrovolnou iniciativu občanů Naše Malešice působící v naší domovské čtvrti v Praze 10. Podílíme se též na praktické ochraně a údržbě chráněných lokalit na území Prahy.

Jednou z aktivit, o kterou se nám podařilo postupně rozšířit naši činnost, je budování a obnova naučných stezek. A turistika, výlety a naučné stezky mají být přístupné všem. Tímto materiálem se pokoušíme vhodně propojit EVVO se sociální oblastí. Proto voláme **Na stezky, pro všechny!!!**
www.nastezky.eu
www.natura-praha.org

Metodika je výstupem projektu **Na stezky, pro všechny!!!**, který podpořili:

Ministerstvo životního prostředí
Projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP

Hlavní město Praha

Slovo úvodem	4
1. Stručně o naučných stezkách hlavního města Prahy	5
2. Metodika bezbariérové průchodnosti naučných stezek na území hlavního města Prahy	6
2.1 Osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace	6
2.2 Cílové skupiny	6
3. Mapujeme bezbariérovou průchodnost	7
4. Hodnotíme bezbariérovou průchodnost pro vozíčkáře	8
4.1 Aspekty posouzení bezbariérové průchodnosti	8
5. Možnosti výstupů mapování bezbariérovosti	9
5.1 Vyhodnocení naučných stezek v Praze pro vozíčkáře	10
5.2 TIP na výlet pro vozíčkáře: <i>NS Modřanská rokle</i>	11
5.3 TIP na výlet pro vozíčkáře: <i>NS Barandovské skály</i>	12
5.4 Prezentace bezbariérové průchodnosti NS v Praze	13
6. Doporučení pro výlety s vozíčkáři	14
7. Zdroje informací	15
7.1 Použité a citované zdroje textu	15
7.2 Další doporučené tematické odkazy	15

SLOVO ÚVODEM

Vyrazit do přírody načerpat energii je pro populaci bez pohybového omezení snadné, levné a mnohdy takřka všední. Pro člověka na vozíku, který musí čelit architektonickým i sociálním bariérám, může zdánlivě banální vycházka v nejbližším lesoparku představovat náročnou akci s řadou obtížných okolností. Komplikací může být už samotná doprava na místo, nesnadný terén s nepředvídatelnými nerovnostmi povrchu přírodních stezek, nevhodně umístěné informační tabule nebo absence bezbariérového hygienického zařízení.

Většina běžně nabízených volnočasových aktivit v přírodě je přitom pro skupinu osob s tělesným postižením nevyužitelná a tuto důležitou oblast lidského života mnohdy opomíjí státní i nestátní programy. Výpravy po předem zmapovaných turistických trasách a naučných stezkách zohledňujících potřeby účastníků s pohybovým omezením, tak nabízejí nejen aktivní trávení volného času a poznávání nových míst, ale i tolik potřebný sociální kontakt, který může pro řadu lidí být stejně obtížně dostupný jako samotný les.

Kateřina Novotná

Pražská organizace vozíčkářů, z.s.

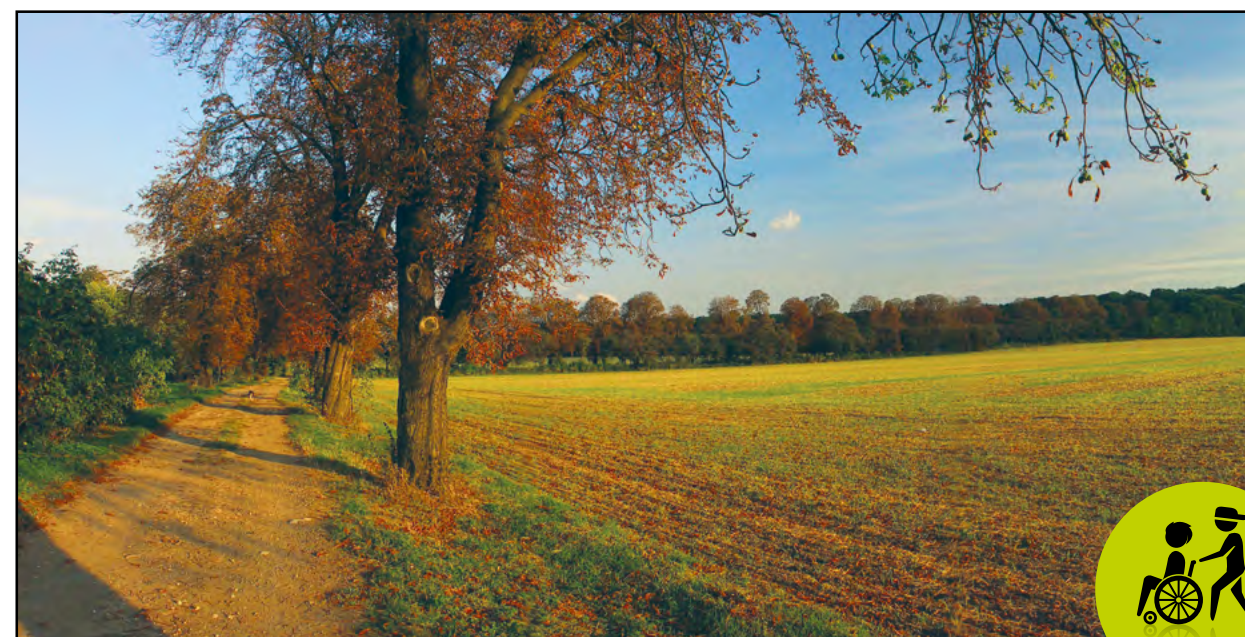
I. STRUČNĚ O NAUČNÝCH STEZKÁCH HL. M. PRAHY

Na území hlavního města Prahy se dnes nachází přibližně 50 naučných stezek o celkové délce přes 180 km s přibližně 500 bodovými informačními panely. V rámci projektu je veřejnosti předkládána informace o možnostech bezbariérové průchodnosti u 42 tras. Převážnou část naučných stezek jsme byli nuceni zařadit mezi trasy obtížně přístupné vzhledem k umístění v členitém přírodním terénu, mnohdy ve zvláště chráněných územích. Zvláště chráněnými územími prochází zhruba polovina naučných stezek a výlety jsou tak díky přítomným fenoménům atraktivní. Ale stále můžeme konstatovat, že je zde početné zastoupení stezek, na kterém je možno bezbariérové vycházky realizovat. Většinou s doporučeným doprovodem v závislosti na cílovou skupinu, zda se jedná o vozíčkáře, seniory nebo osoby doprovázející dítě v kočárku.

Přírodní stezky, které tvoří cca 2/3 z naučných tras, mohou osoby s omezenou mobilitou navštívit z větší části jen ve výjimečných bezbariérových úsecích. Naopak městské stezky, díky vhodnému povrchu, mohou osoby s omezenou mobilitou z většiny navštívit celé. Vytvoření přírodní naučné stezky bezbariérovým přístupem bude v dnešní době ve většině případů bohužel technicky nemožné. Protože je při realizaci nových naučných stezek třeba zvolit kompromis mezi atraktivností a bezbariérovostí, při návrzích doporučujeme uvažovat s možností realizace objízdnych tras. Rozšíření sítí stezek pro osoby s omezenou mobilitou a vytvoření důstojných a příjemných podmínek pro návštěvu i přírodních tras je do budoucnosti prospěšná vize, která si zasluhuje i vzorové realizace.

Hanka Maršáleková

Český svaz ochránců přírody

METODIKA BEZBARIÉROVÉ PRŮCHODNOSTI NAUČNÝCH STEZEK NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Naučné stezky dnes patří mezi standardní infrastrukturu provázející cennými přírodními lokalitami. V hlavním městě Praze se v současné době nachází na pět desítek takovýchto tras. Touto metodikou dochází ke stručnému popsání doposud méně akcentované problematiky bezbariérové průchodnosti naučných stezek a k žádoucímu propojování environmentální výchovy a osvěty se sociální oblastí. Metodika vychází z výstupů bakalářské práce Hany Maršálekové

Vyhodnocení bezbariérové průchodnosti naučných stezek na území hlavního města Prahy, která byla řešena na Fakultě životního prostředí ČZU v Praze. Výstupem vlastní práce je vyhodnocení průchodnosti pro vybrané citlivé skupiny obyvatel s omezenou schopností pohybu nebo orientace, stanovené na základě vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj ČR č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích, zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

2.1 OSOBY S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ POHYBU NEBO ORIENTACE

„... tak, aby bylo zabezpečeno jejich užívání osobami s pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do tří let ...“ Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích, zabezpečujících bezbariérové užívání staveb

2.2 CÍLOVÉ SKUPINY

Základní vyhodnocení proběhlo v rámci celého projektu pro tři posuzované cílové skupiny:

osoby na vozíku - **vozičkáři**,

osoby pokročilého věku - **senioři**,

osoby doprovázející dítě v kočárku či dítě do tří let - **rodiče s kočárkem**.

Tato dílčí metodika se věnuje skupině osob na vozíku, tedy **vozičkářům**.

MAPUJEME BEZBARIÉROVOU PRŮCHODNOST

Pokud máme jasno v tom, na jakém zvoleném území hodláme mapovat naučné stezky, je prvotním úkolem mapovatele prověřit aktuální počet a stav naučných stezek v daném území. Z důvodu společenské i fyzické dostupnosti pro cílové skupiny doporučujeme následující kritéria pro omezení počtu relevantních naučných tras:

- vzhledem k cílovým skupinám jsou relevantní pouze trasy s délkou do 10 km,
- posuzované naučné stezky nejsou zpoplatněné, vstup je bez časového omezení a na volbě návštěvníka,
- nepovinnou podmínkou je vzhledem k edukativní náplni tras také přítomnost bodových informačních panelů, ale již dnes je trendem tyto panely nahrazovat moderními technologiemi.

Během terénních prací je nezbytná standardní navigace GPS, která umožňuje zaznamenávat prošlou trasu. Díky nadmořským výškám lze ze záznamu evidovat také podélné sklony daných tras, nicméně na přesné měření sklonů tras je vhodné použít přístroj zvaný sklonoměr. Pro potřeby projektu byl laskavě zapůjčen z POV, z.s., jelikož se jedná o několikatisícovou položku.

V ideálním případě se mapování účastní 2 lidé – první obhospodařuje techniku, druhý pořizuje fotografickou dokumentaci a poznámky k dalším bariérám a mobiliáři (lavičky, odpadkové koše, pobytová místa, WC a další) na trase.

Terénnímu šetření v rámci projektu (prvotně jako zpracování bakalářské práce) byly podrobeny všechny naučné stezky na území hlavního města Prahy, které byly dohledány z dostupných knižních a internetových

zdrojů a evidovány k 31. 12. 2014. K vlastnímu zmapování došlo v letech 2015 – 2016. V roce 2017 došlo k prověření a verifikaci u 4 vybraných tras, na kterých proběhly vycházky s vozičkáři a seniory.

HODNOTÍME BEZBARIÉROVOU PRŮCHODNOST PRO VOZÍČKÁŘE

Pro základní a rychlé vyhodnocení bezbariérové průchodnosti naučných stezek byla pro všechny hodnocené kategorie (vozíčkáři, senioři, rodiče s kočárkem) zvolena všeobecně známá semaforová signalizace. Tento hodnotící model je v současnosti využíván např. Pražskou organizací vozíčkářů, z. s., v dalších jiných metodických materiálech obdobného charakteru. Vedle hodnocení je doplněno i konkrétní doporučení pro osoby pokročilého věku.

**BARVA ČERVENÁ = NAUČNÁ STEZKA
OBTÍŽNĚ PŘÍSTUPNÁ** / Trasa není vhodná pro vozíčkáře

**BARVA ORANŽOVÁ = NAUČNÁ STEZKA
ČÁSTEČNĚ PŘÍSTUPNÁ** / Trasa je doporučena pro zdatné vozíčkáře, vozíčkáře s doprovodem a elektrické vozíky

BARVA ZELENÁ = NAUČNÁ STEZKA PŘÍSTUPNÁ / Trasa je přístupná pro méně zdatné vozíčkáře, určená pro vozíčkáře s doprovodem a doporučena pro vozíčkáře bez doprovodu s elektrickými vozíky

4.1 ASPEKTY POSOUZENÍ BEZBARIÉROVÉ PRŮCHODNOSTI

Dle vybraných aspektů řadíme naučné stezky do příslušné kategorie bezbariérové průchodnosti. Při zařazování do kategorie přikládáme u vozíčkářů nejvyšší váhu povrchu dané trasy. Důležité je také zohlednění klimatických podmínek - počasí (přítomnost bláta, haťové úseky mohou být za vlhka kluzké apod.). U překážek uvažujeme, že některé mohou být i dočasné, například závory, špatně zaparkované auto, nevhodně umístěná dopravní značka a jiné. Pozor musíme dávat také na překážky nejen výškové, ale také například na odtokové kanálky na cestách a jiná obdobná cestní zařízení.

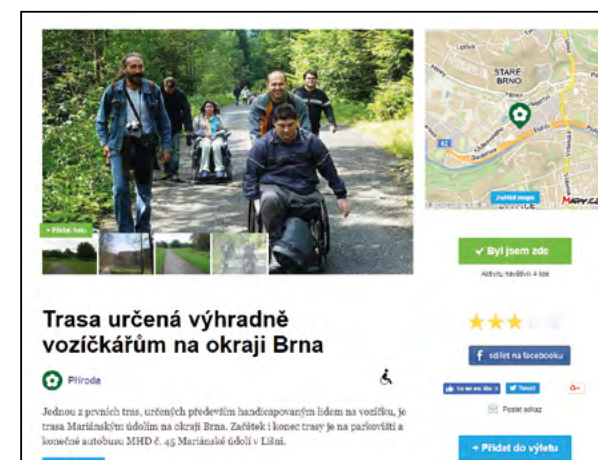
- PŘEKÁŽKY:** mezi které řadíme schodiště, obrubníky a prahy,
- POVRCH:** rozlišovat můžeme zejména štěrk, neudržovaný mlat, travní porosty, panely, hatě, kamenná dlažba, asfalt, zámková dlažba, beton, udržovaný mlat
- SKLONY TERÉNU:** přístupnost rozlišujeme sklony nad 8 %, do 8 %, do 6 %
- DÉLKA TRAS:** do 10 km, do 8 km, do 6 km

ASPEKTY K POSUZOVÁNÍ BEZBARIÉROVÉ PRŮCHODNOSTI

přístupnost	překážky	povrch	sklon	šířka trasy	délka
obtížně přístupná	nad 5 cm	štěrk, neudržovaný mlat, travní porosty	nad 8%	do 120 cm	do 10 km
částečně přístupná	do 5 cm	panely, hatě, kamenná dlažba	do 8%	min. 120 cm	do 8 km
přístupná	do 2 cm	asfalt, zámková dlažba, beton, udržovaný mlat	do 6%	min. 150 cm	do 6 km

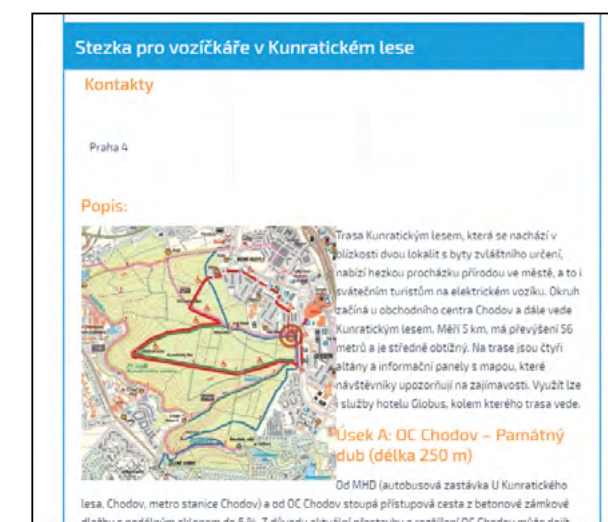

MOŽNOSTI VÝSTUPŮ MAPOVÁNÍ BEZBARIÉROVOSTI

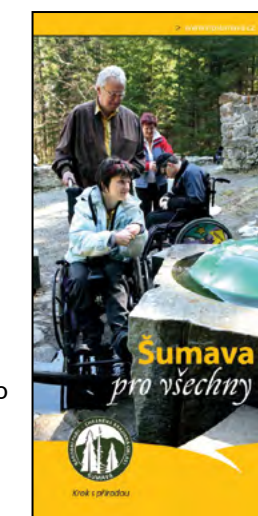
V Praze byla první bezbariérová **naučná stezka Prahy 13** otevřena v roce 2013. Druhou, a zároveň dosud poslední, bezbariérovou trasou na území hlavního města je **naučná stezka v Kunratickém lese**, otevřená v roce 2014.

S myšlenkou všeobecné dostupnosti naučných stezek přišel Klub českých turistů v roce 2009, kdy byla otevřena **první bezbariérová trasa v brněnském Mariánském údolí**.

Na rozšíření turistiky pro osoby s omezenou mobilitou se podílí Správa Krkonošského národního parku (KRNP). Díky projektu „**Krkonoše bez bariér**“ byly rozšířeny sítě stezek pro tyto návštěvníky. Mapováním průchodnosti k daným turistickým cílům vzniklo 22 bezbariérových tras, ke kterým byly vytvořeny mapové podklady s popisem a informacemi o nich. Tato data byla zveřejněna na internetových stránkách a v tištěné publikaci.

Mezi další regiony snažící se vytvořit vhodné podmínky pro turistiku osob s omezenou mobilitou, patří také turistický region Šumava. Správa NP a CHKO Šumava zmonitorovala, upravila a zpřístupnila 8 bezbariérových stezek. Následně byl vydán průvodce s názvem „**Šumava pro všechny**“.

V případě našeho projektu byla data získaná z terénních šetření podkladem pro další zákres do prostředí elektronické mapy, která posloužila jako vhodný podklad.

Vyhodnocení bezbariérové průchodnosti naučných stezek na území hl. m. Prahy je v současné době dostupné na internetových stránkách **www.nastezky.eu**, aktuální možnosti webové prezentace uvádíme v kapitole 5.4.

5.1

VYHODNOCENÍ NAUČNÝCH STEZEK V PRAZE PRO VOZÍČKÁŘE

VYHODNOCENÍ BEZBARIÉROVÉ PRŮCHODNOSTI POSUZOVANÝCH NAUČNÝCH STEZEK PRO VOZÍČKÁŘE					
naučná stezka	Praha	stav	naučná stezka	Praha	stav
NS Petřín	Praha 1	obtížně přístupná	Fitness stezka u Vltavy	Praha 12	přístupná
NS Na vrchu Svatého Kříže	Praha 3	obtížně přístupná	NS Počítáme s vodou *	Praha 12	obtížně přístupná
NS Centrální park Pankrác	Praha 4	přístupná	Keltská stezka	Praha 12	obtížně přístupná
NS v Kunratickém lese	Praha 4	částečně přístupná	NS Údolím Dalejského potoka	Praha 13	obtížně přístupná
NS Prokopské údolí - Butovickým hradištěm	Praha 5	obtížně přístupná	NS v Praze - Stodůlkách	Praha 13	částečně přístupná
NS Barrandovské skály *	Praha 5	částečně přístupná	NS Dolní Počernice	Praha 14	obtížně přístupná
NS Sliveneckého mramoru	Praha 5	obtížně přístupná	NS Historií Hostivaře	Praha 15	obtížně přístupná
NS Oborou Hvězda	Praha 6	obtížně přístupná	NS Povodím Botiče	Praha 15	obtížně přístupná
NS Housle	Praha 6	obtížně přístupná	NS Toulcův dvůr	Praha 15	obtížně přístupná
NS Roztocký háj - Tiché údolí	Praha 6	obtížně přístupná	NS Problémy životního prostředí ve městě	Praha 15	obtížně přístupná
NS Stromovkou za poznáním	Praha 7	obtížně přístupná	NS Historií Horních Měcholup	Praha 15	obtížně přístupná
NS Přírodním areálem Botanické zahrady Praha	Praha 7	obtížně přístupná	NS Chuchelský háj	Praha 16	obtížně přístupná
NS Košíčka	Praha 7	obtížně přístupná	NS Řepy	Praha 17	obtížně přístupná
NS Thomayerovy sady	Praha 8	obtížně přístupná	NS Vínorský park - Satalická bažantnice	Praha 19	obtížně přístupná
NS MČ Praha 9 - jihovýchodní stezka	Praha 9	obtížně přístupná	NS Vínor - Jenštejn	Praha 19	obtížně přístupná
NS MČ Praha 9 - severozápadní stezka	Praha 9	obtížně přístupná	NS ZŠ Stoliňská	Praha 20	částečně přístupná
NS Svatého Josefa *	Praha 10	částečně přístupná	NS Klánovickým lesem	Praha 21	částečně přístupná
NS Strašnice	Praha 10	částečně přístupná	Lesní galerie aneb Tam a zpátky za zvířátky	Praha 21	obtížně přístupná
NS Milíčov	Praha 11	obtížně přístupná	NS MČ Praha-Běchovice	Praha 21	částečně přístupná
NS Neleníme v zeleni	Praha 12	obtížně přístupná	NS Dubeč - Uhřetěves	Praha 22	obtížně přístupná
NS Modřanská rokle *	Praha 12	částečně přístupná	NS Mýto	Praha 22	obtížně přístupná

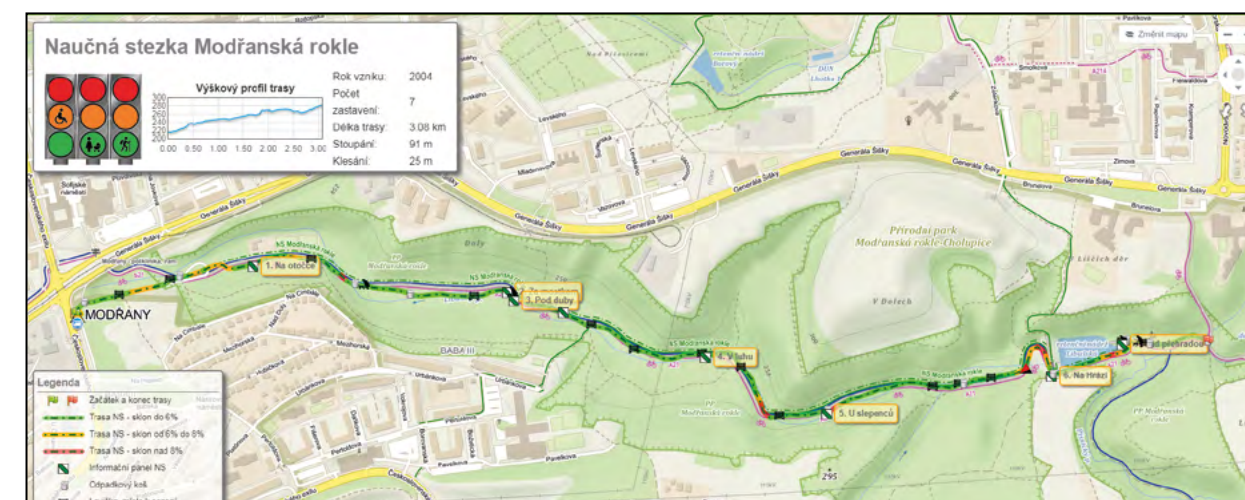
* Na těchto NS se konaly vycházky v rámci projektu a došlo zde k verifikaci bezbariérové průchodnosti

5.2

TIP NA VÝLET PRO VOZÍČKÁŘE: NS MODŘANSKÁ ROKLE

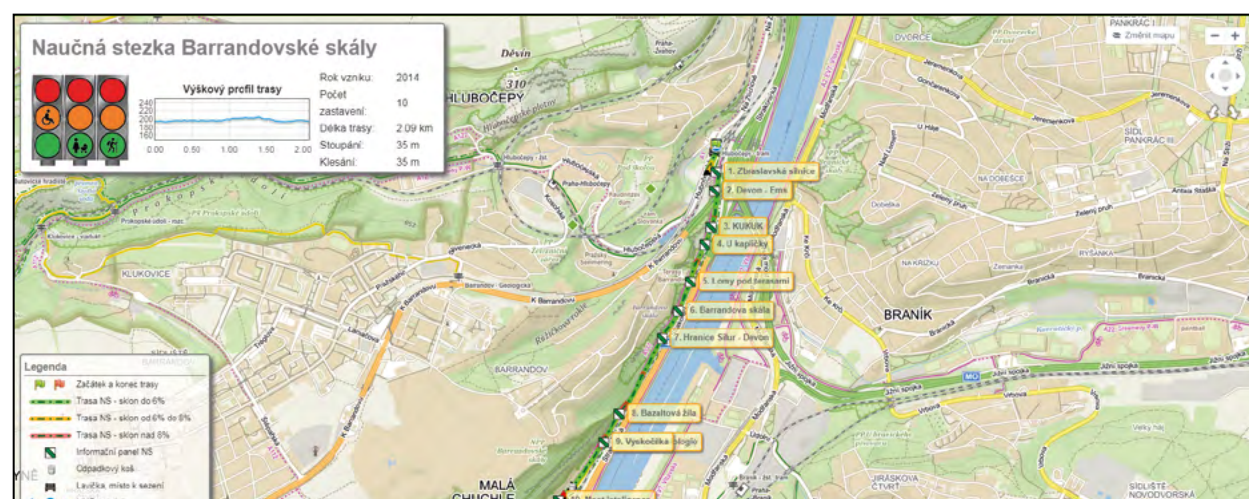
NAUČNÁ STEZKA MODŘANSKÁ ROKLE

vede pohodovou trasou klidným údolím Modřanského potoka. Celá trasa vede po zpevněných asfaltových cestách. Pohodlnější je vzhledem ke svažitosti stezky začít od konce, tedy z Libušské strany, a to ulicí Na Šejdru. V horní části je třeba překonat několik obrubníků s nájezdy, resp. sklonité úseky. Na začátku i na konci není problém ani s parkováním, ani s přístupem MHD. Osoby na vozíčku by rozhodně neměly na tuto stezku vyrážet bez doprovodu.

A photograph showing two men sitting in wheelchairs on a paved path, facing each other and engaged in conversation. The man on the left is wearing a dark blue jacket and a backpack, while the man on the right is wearing a bright green jacket. In the background, there is a small, weathered building with a semi-circular roof and a doorway, heavily covered in graffiti. The building is surrounded by tall grass and trees.

Další praktická doporučení pro výlet na naučných stezkách z pohledu bezbariérové průchodnosti čtete hned o stránku dále!

» mapový výstup bezbariérové průchodnosti

DOPORUČENÍ PRO VÝLETY S VOZÍČKÁŘI

- Při plánování výletu prostudujte mapu a ověřte si stav cest (opravy, sněhová pokrývka) na uvedených informačních centrech.
- S předstihem získajte informace o předpovědi počasí. Nepodceňujte oblečení a doplňky pro deštivé počasí.
- Počítejte s tím, že na cestě mohou projíždět i cyklisté, motorová vozidla nebo lesní technika.
- I na zdánlivě snadné vycházky do přírody si raději vezměte s sebou doprovod. Nepřeceňujte své síly a síly svého doprovodu.
- Před výletem informujte přátele o předpokládané trase a časovém harmonogramu výletu.
- Ujistěte se, že baterie u elektrického vozíku je plně nabitá. Pamatujte na to, že elektrické vozíky mají výrazně větší spotřebu při jízdě do kopce, než po rovině. Sice vyjedou strmější cestu, ale hůře si poradí s nerovnostmi než vozíky manuální.
- Respektujte tempo pěších, používáte-li elektrický vozík.
- Pozor, podzimní mokré listí a kamení je velmi kluzké!
- Dodržte směr plánované trasy a neuhýbejte z ní. Respektujte vyznačené stezky a zákazy vstupu.
- Naučte se zacházet se svým vozíkem, zjistěte si jeho technické možnosti, jak je odolný deštivým srážkám a naučte se opravit jeho nejčastější závady. Mějte při sobě kontakt na dopravce (v případě skupinového výletu) v případě technické závady.
- Respektujte časový harmonogram plánovaných skupinových akcí. Vezměte si občerstvení s sebou, restaurace v cíli cesty může být zavřená.

Vychází z Desatera rozumného vozíčkáře, které sestavila Správa KRMAP

DOPORUČENÉ VYBAVENÍ NA TRASU

užívané léky	nepromokavá bunda, pláštěnka
kartička s názvem zdravotního omezení, informace o tom, jak pomoci v případě nouze	nabitý a zapnutý mobilní telefon s uloženými čísly na nejbližší příbuzné nebo personál zdravotnického či rehabilitačního zařízení
mapa	případně fixační pás pro upevnění vozíčkáře do sedadla
nářadí a materiál na opravu poškozeného vozíku včetně defektu na duši	

ZDROJE INFORMACÍ

7.1 POUŽITÉ A CITOVANÉ ZDROJE TEXTU

- ANTOŠOVÁ K., DRAHNÝ R., SKALKA M., 2010: KRKONOŠE BEZ BARIÉR. Správa Krkonošského národního parku, Trutnov. Online dostupné zde: http://www.krnap.cz/data/Files/pages/krnap-krkonose-bez-barier-cz-lowres_1296200438365.pdf
- DVOŘÁKOVÁ L., ŠTEMBERK J., 2013: ŠUMAVA PRO VŠECHNY! Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk. Online dostupné zde: www.npsumava.cz/cz/1446/sekce/trasy-pro-vozickare
- MARŠÁLEKOVÁ H., 2016: VYHODNOCENÍ BEZBARIÉROVÉ PRŮCHODNOSTI NAUČNÝCH STEZEK NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. Bakalářská práce, vedoucí doc. E. Pecharová, FŽP ČZU v Praze, Praha.
- MARŠÁLEKOVÁ H., PECHAROVÁ E., MARŠÁLEK M., 2016: THE EVALUATION OF THE BARRIER-FREE PASSABILITY OF THE NATURE TRAILS OF CITY OF PRAGUE (Czech republic). In FIALOVÁ J., PERNICOVÁ D., 2016: Public recreation and landscape protection – with nature hand in hand... Conference proceeding. Mendel University Brno, Brno. Online dostupné zde: <http://www.utok.cz/node/300>
- PRAŽSKÁ ORGANIZACE VOZÍČKÁŘŮ, 2012: INFORMAČNÍ ROZCESTNÍK PRO SNADNÉ PUTOVÁNÍ PRAHOU. MCU s.r.o., Český Krumlov.

7.2 DALŠÍ DOPORUČENÉ TEMATICKÉ ODKAZY

- DRÁBEK K., 2005: NAUČNÉ STEZKY A TRASY, PRAHA A STŘEDOČESKÝ KRAJ. Dokořán, Praha.
- PRAŽSKÉ NAUČNÉ STEZKY HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY – www.prazskestezky.cz
- PRAŽSKÁ ORGANIZACE VOZÍČKÁŘŮ – PROJEKTY BEZBARIÉROVÉ PŘÍSTUPNOSTI – www.presbariery.cz
- ŠUMAVA PRO VŠECHNY! – www.npsumava.cz/cz/1446/sekce/trasy-pro-vozickare
- KUDY Z NUDY – Poznávejte Česko bez bariér – www.kudyznudy.cz/aktuality/borte-bariery.aspx

NA STEZKY PRO VŠECHNY

Metodika
bezbariérové průchodnosti naučných stezek
se zaměřením na **vozíčkáře**

HANA MARŠÁLEKOVÁ
MILAN MARŠÁLEK

www.nastezky.eu

© V roce 2017 01/14 ZO ČSOP „Natura, quo vadis?“

© 2017 Grafika LVICE

Vytištěno na recyklovaném papíře.
Tiskněte prosím na recyklovaný papír.